

Beleidskader DuurSAMEN 2024-2030

Informatieavond gemeenteraad 4 april 2024

Ingrid Appak-Poot
Programmamanager

Bram van de Lande
Adviseur Energie & Circulariteit

Erik Weinholt
Adviseur Warmte

Pascal de Rooter
**Adviseur Klimaatadaptatie
& Water**

Glenn Lakeman
Adviseur Natuur & Landschap

Ineke van Meer
Medewerker projectbeheersing

- **Achtergrond**
- Definitie 'Duurzaamheid'
- Programma DuurSAMEN
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- Participatie
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- Vragen

BN
DeStem

REGIO NIEUWS SPORT PLAY PODCAST FEELGOOD

Fraaie open bermen zoals deze zorgen ervoor dat natuurgebieden met elkaar in verbinding staan. © onbekend

Biodiversiteit raakt flink verstoord, niet alleen in Brabant

Als we over ons zo mooie Brabant zouden vliegen, zien we dat het heel gaat met de biodiversiteit. Overigens is dat niet alleen in Brabant heel ons zo mooie landje aan de Noordzee.

uit de
-Vossemeer
water weg te

ou bakkerij d'n Bekker uit ne, iderd jaar bestaan. Maar t helaas niet. Want de bakker, met zes vestingen, moet en sluiten. De torenhoge prijzen van grondstoffen en energie

Nederland heeft internationaal afspraken gemaakt:
Klimaatakkoord

*

Gemeenten hebben ingestemd met de uitvoering
van dit klimaatakkoord

*

We ontvangen Rijksmiddelen voor de uitvoering

- Achtergrond
- **Definitie 'Duurzaamheid'**
- Programma DuurSAMEN
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- Participatie
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- Vragen

DUURZAAM?

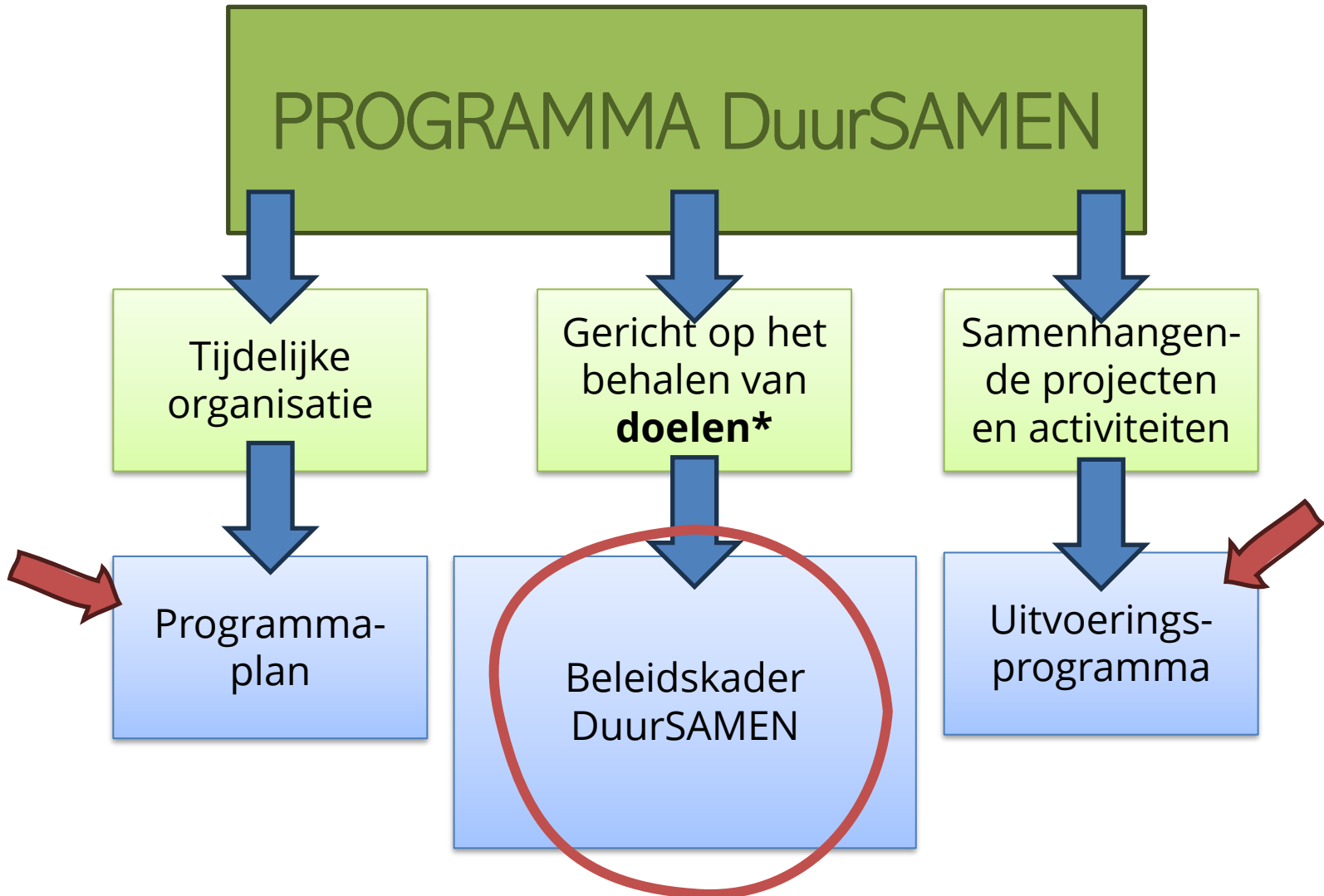
Een 'ontwikkeling' is duurzaam wanneer deze op een manier wordt uitgevoerd die tegemoet komt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generatie tekort te doen.

Een 'ontwikkeling' is duurzaam wanneer deze op een manier wordt uitgevoerd die tegemoet komt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generatie tekort te doen.

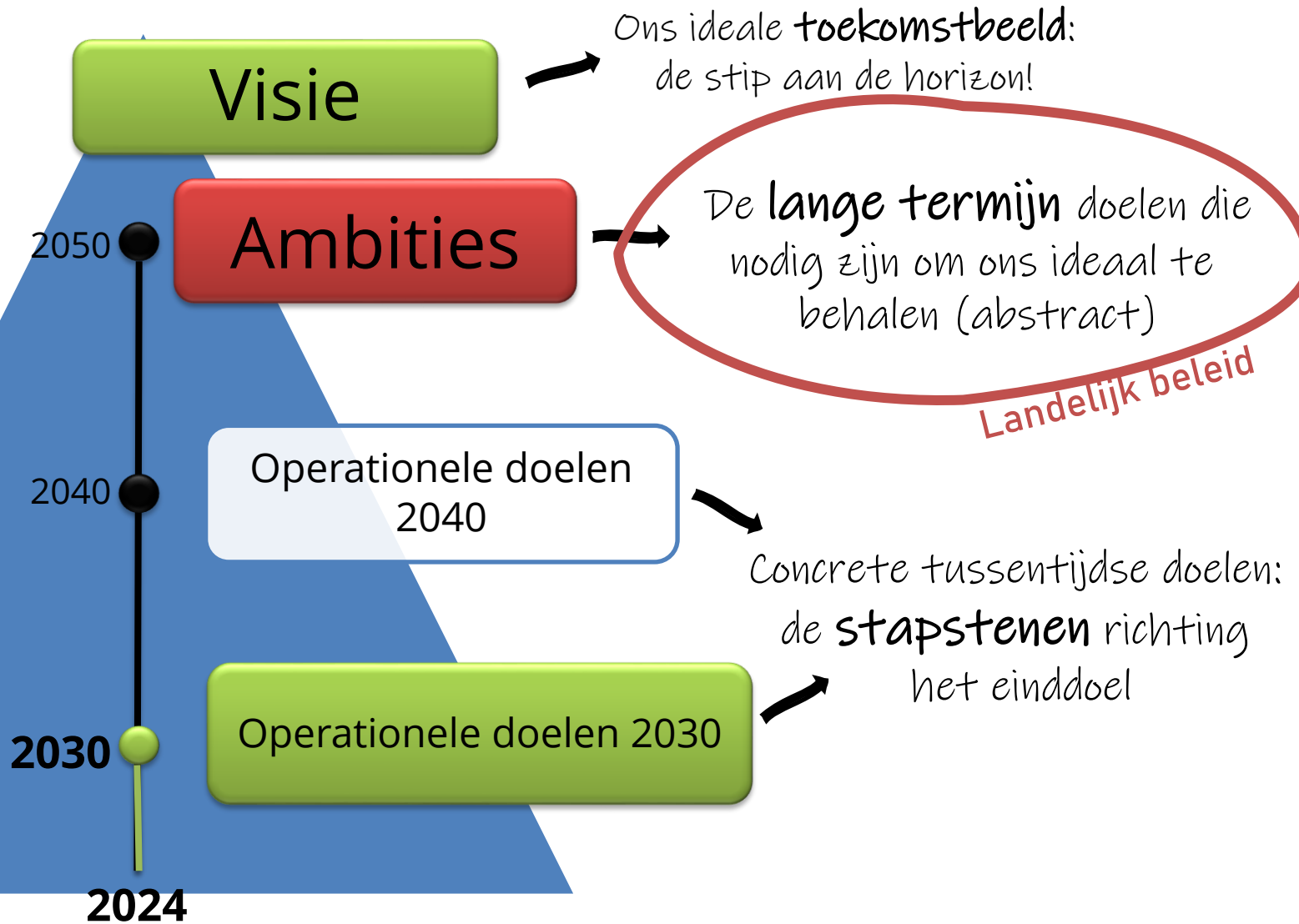
- Achtergrond
- Definitie 'Duurzaamheid'
- **Programma DuurSAMEN**
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- Participatie
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- Vragen

- Achtergrond
- Definitie 'Duurzaamheid'
- Programma DuurSAMEN
- **Doelen:**
 - **Visie**
 - **Ambities**
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- Participatie
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- Vragen

Steenbergen, **groenblauwe** parel van West-Brabant,

waar alle inwoners leven in **balans** met de **natuur**.

Iedereen neemt **verantwoordelijkheid** de leefomgeving positief te beïnvloeden

zodat de natuur kan blijven voorzien in de behoeften, ook voor de **toekomstige** generaties...

Steenbergen is in 2050 klimaatneutraal*

Steenbergen is in
2050 volledig
energieneutraal

Steenbergen is in
2050 volledig
circulair

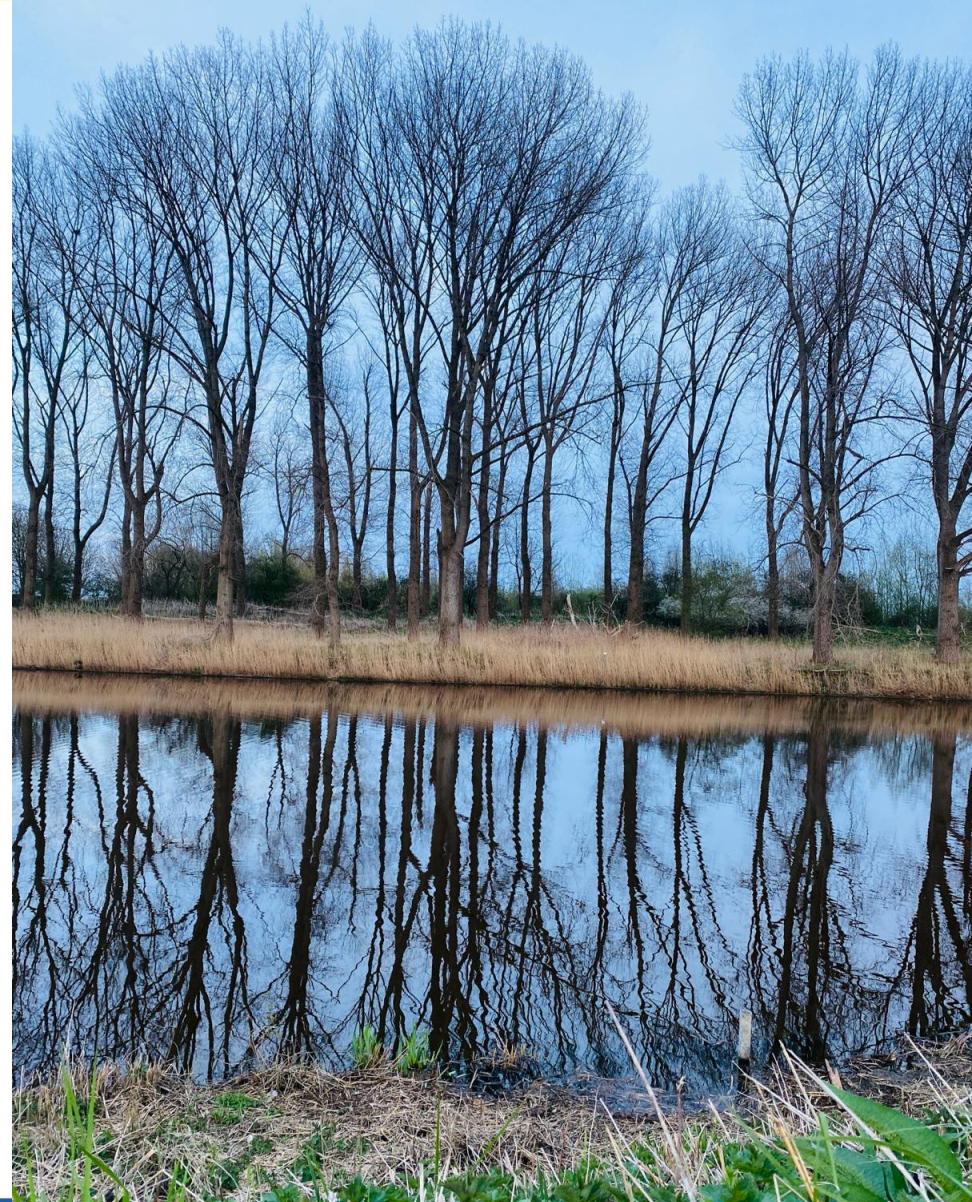
Steenbergen is
klimaatadaptatief
ingericht

Steenbergen is
natuurinclusief
ingericht

De **operationele doelen 2030** hebben we per thema bepaald en vormt de basis voor onze uitvoering!

- Achtergrond
- Definitie 'Duurzaamheid'
- Programma DuurSAMEN
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- **Lokale context:**
 - **Uitgangspunten**
 - **Strategie**
 - **Rol gemeente**
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- Participatie
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- Vragen

1. AMBITIEUS MAAR REALISTISCH

- We stellen realistische doelen en zetten stappen. Al doende leren we en ervaren we.
- We zijn geen koplopers

2. WE DOEN HET SAMEN: DuurSAMEN

- we doen het niet alleen
- We werken samen en stimuleren samenwerking

3. WE ZIJN DE VERANDERING DIE WE WILLEN ZIEN

- Niet alleen anderen maar ook (vooral) wij moeten mee veranderen
- Met ons eigen handelen geven we het goede voorbeeld

1. WERKEN LANGS 2 SPOREN

- Externe projecten
- Interne veranderopgave:
 - Ambitie nemen we op in lopende en geplande projecten
 - Duurzaamheidsbeleid wordt richtinggevend voor andere beleidsvelden
 - We verduurzamen de eigen (facilitaire) organisatie.

2. BASISPRINCIPES: BEHOUDEN, VOORKOMEN & HERSTELLEN

- **Behouden:** beschermen wat waardevol is
- **Voorkomen:** dat we nieuwe dingen op een manier die niet toekomstbestendig is
- **Herstellen:** wat niet voldoet aan de criteria van een toekomstbestendige gemeente

3. NATUURLIJKE AANSLUITING BIJ DE ORGANISATIE

- We pakken de verduurzamingsambities direct op in lopende en geplande projecten en werkzaamheden. In het ritme van de reguliere planning zitten we daardoor meteen belangrijke stappen.

4. GRIP OP DE OPGAVE

- We zetten een duurzaamheidsmonitor op waarmee we kunnen monitoren en sturen op effecten van onze inzet.

DOEL 1

Op korte termijn implementeren we een systeem voor monitoring en rapportage

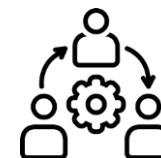
Gemeente als **stimulator** en **aanjager** in de samenleving:

- Stimuleren en informeren;
- Faciliteren;
- Extra taken en projecten om transitie in de samenleving in gang te zetten;
- Uitvoering landelijke regelingen.

Gemeente als organisatie met **eigen interne opgave**.

- Verduurzaming van de eigen (facilitaire) organisatie;
 - Bewustwording medewerkers;
 - Verduurzaming eigen vastgoed.
- We hebben hierin een voorbeeldfunctie

Gemeente als integraal **onderdeel van de oplossing**.

We verduurzamen:

- Ons handelen (in de openbare ruimte)
- Onze reguliere werkzaamheden

Iedere doel dat gesteld wordt heeft dus in principe ook een **interne** en **externe** opgave in zich.

- Achtergrond
- Definitie 'Duurzaamheid'
- Programma DuurSAMEN
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- **Operationele doelen:**
 - **Wat gaan we realiseren?**
- Participatie
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- Vragen

Landelijke afspraak
(basis): in 2030 is de
CO2 met 55%
verminderd

Bronnen van CO2 uitstoot*:

- Elektriciteit (uit fossiele bronnen)
- Verwarmen (aardgasverbruik)
- Emissie van verkeer

Gemeentelijke focus op:

- **Energieneutraliteit** (gebruik vs eigen opwek)
- Transitie naar **aardgasvrije** bebouwde omgeving
- Transitie naar **emissieloos vervoer**

DOEL 2 In 2030 is onze bebouwde omgeving minimaal 55% energieneutraal.

bestaande bouw

energie besparen – isolatie
 energie opwekken – zon op dak
 / i.c.m. andere functies

nieuwbouw

streven naar 100%
 energieneutraal (ENG)*

particuliere woningen en bedrijven

- Stimuleren, informeren & faciliteren
- Uitvoering NIP
- Campagnes & kennisdeling
- Zorgen dat iedereen mee kan doen.

eigen vastgoed & handelen

- Eigen vastgoed aanpakken:
- laaghangend fruit (werk met werk)
 - plan van aanpak verduurzaming vastgoed
- Ons handelen veranderen:
- Opgave integraal opnemen in lopende en geplande projecten
 - Verankeren in andere beleidskaders.

DOEL 5 In 2030 is energiarmede afgenomen door de inzet van (kleine) energiebesparende maatregelen.

DOEL 6

We stimuleren actief de transitie naar emissieloos vervoer en geven zelf het goede voorbeeld.

Particulieren en bedrijven

Grote afhankelijkheid landelijke regelgeving, focus op stimuleren en faciliteren.

- Bewustwording vergroten;
- Faciliteren.

eigen organisatie & handelen

Zelf het goede voorbeeld geven, emissieloos de logische keuze maken

Eigen organisatie:

- eigen wagenpark en materieel
- emissieloos vervoer stimuleren via personeelsbeleid

Ons handelen veranderen:

- Opgave integraal opnemen in lopende en geplande projecten
- Verankeren in andere beleidskaders.

DOEL 7

In 2030 zijn minimaal alle lichte voertuigen van het gemeentelijk wagenpark emissieloos en zwaardere wagens zoveel mogelijk vervangen door emissieloze alternatieven.

DOEL 8

In 2030 is het elektrisch materieel van de gemeente vervangen voor emissieloze alternatieven.

- uitvoering **Transitievisie Warmte**:
 - wijkverkenning (welke wijk eerst)
 - Lokale bronnenstrategie
 - Selectie 1ste wijk: WUP
- 'laaghangend fruit'
 - Kansen die zich voordoen aangrijpen, bijv. Vitale Vesting

DOEL 3

In 2030 zijn de eerste wijkuitvoeringsplannen gereed en is gestart met het aardgasvrij maken van de eerste wijken. Aardgasgebruik is gemeente breed afgenomen.

DOEL 4

In 2030 hebben we voldaan aan ons RES-bod en hebben we onze input geleverd voor de RES 2.0.

- Realiseren van de opwek die is afgesproken met de regiogemeenten in de **RES 1.0** door:
 - Ondersteunen en stimuleren van reeds vergunde initiatieven.
 - Onderzoeken nieuwe initiatieven
- Bijdragen aan de **RES 2.0**

Landelijke ambitie (basis):

- 50% minder primaire grondstoffen
 - 20% fossiele grondstoffen vervangen door biobased grondstoffen
 - 50% minder voedselverspilling
 - 2.000 nieuwe banen in de Agrofood & Biobased-sector
- Nog geen duidelijk landelijke beleidslijnen.**

Circulair gaat om:

- het sluiten van kringlopen;
- minimaliseren gebruik (primaire) grondstoffen;
- bevorderen hoogwaardig hergebruik;
- prioriteit aan grondstoffen uit natuurlijke en hernieuwbare bronnen, en;
- beperken afval en schadelijke emissies.

Gemeentelijke focus op:

- Beleidsontwikkeling door **samenwerking regio**
- **Eigen (inkoop) gedrag**
- Circulariteit op **bedrijventerreinen**

DOEL 9

In 2030 hebben we door samenwerking in de regio een gedegen circulair beleid ontwikkeld en de eerste stappen gezet in de circulaire aanpak

Samenwerking in de regio (RWB)

Kennis ontwikkeling, voorbeeld projecten, samenwerking

- Bewustwording vergroten (dmv voorbeeldfunctie);
- Kennis ophalen bij organisaties en bedrijven;
- Afval educatie
- Samenwerking aangaan.

eigen organisatie & handelen

Goede voorbeeld geven dmv inkoop en beleid

- Eigen organisatie:
 - laaghangend fruit (werk met werk)
 - manifest MVOI*
- Eigen handelen veranderen:
 - in regionaal verband kaders en richtlijnen opstellen
 - voorbeeld projecten opstarten
 - inkoopbeleid.

DOEL 10

In 2030 koopt de gemeente Steenbergen voor 50% producten en diensten circulair in.

DOEL 12

We voldoen aan het landelijke grondstoffenbeleid.

DOEL 11

Bij nieuwe ruimtelijke plannen voor bedrijventerreinen en revitalisering van bestaande bedrijventerreinen houden wij standaard rekening met extra ruimtegebruik voor circulariteit.

Bedrijven

faciliteren bij de transitie

- Bevorderen samenwerking en onderzoek naar uitwisseling reststromen.

eigen organisatie & handelen

In beleid opnemen

Eigen handelen aanpakken:
- rekening houden met circulariteit bij ontwikkeling en revitalisering bedrijventerreinen.

Landelijke aanpak
(basis): Nederland is
klimaatadaptief en
natuurinclusief ingericht

- Klimaatadaptatie gaat over aanpassing aan de veranderingen in het klimaat.
- Biodiversiteit gaat over ruimte geven aan / herstellen van de natuur.

Gemeentelijke focus op:

- Verbetering klimaatadaptatie en biodiversiteit in onze **kernen**, het **agrarisch gebied** en de **natuurgebieden**.
- Gebieden met veel **kwetsbare groepen**
- Resultaten/ aandachtspunten uit de **klimaatstresstest***

Klimaatadaptatie

Aanpassen van onze omgeving aan het veranderende klimaat, zodat we bestand zijn tegen veranderende klimaatomstandigheden.

Biodiversiteit

Biodiversiteit is alles wat leeft en is essentieel voor het ecologisch evenwicht. Een gezonde biodiversiteit ondersteunt schone lucht, waterkwaliteit, bodemgezondheid en gewasbestuiving.

Oplossing:
Meer ruimte voor **groen** en **water!**

Waarom?

Hitte

Droogte

Wateroverlast

Klimaatverandering

In de toekomst krijgen we vaker te maken met extreme neerslag, lange perioden van droogte en hitte.

Gemeente

Openbare ruimte

Meer ruimte voor water en groen in de openbare ruimte. Natuurinclusief beheer van de openbare ruimte toepassen.

Bewoners & bedrijven

Groene tuinen en daken

Inwoners stimuleren om daken en tuinen te vergroenen en meer klimaatadaptief te maken.

Natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen

Bij nieuwe ontwikkelingen stimuleren dat in de ontwerpfase al rekening wordt gehouden met klimaatadaptatie en biodiversiteit

Wat levert het op?

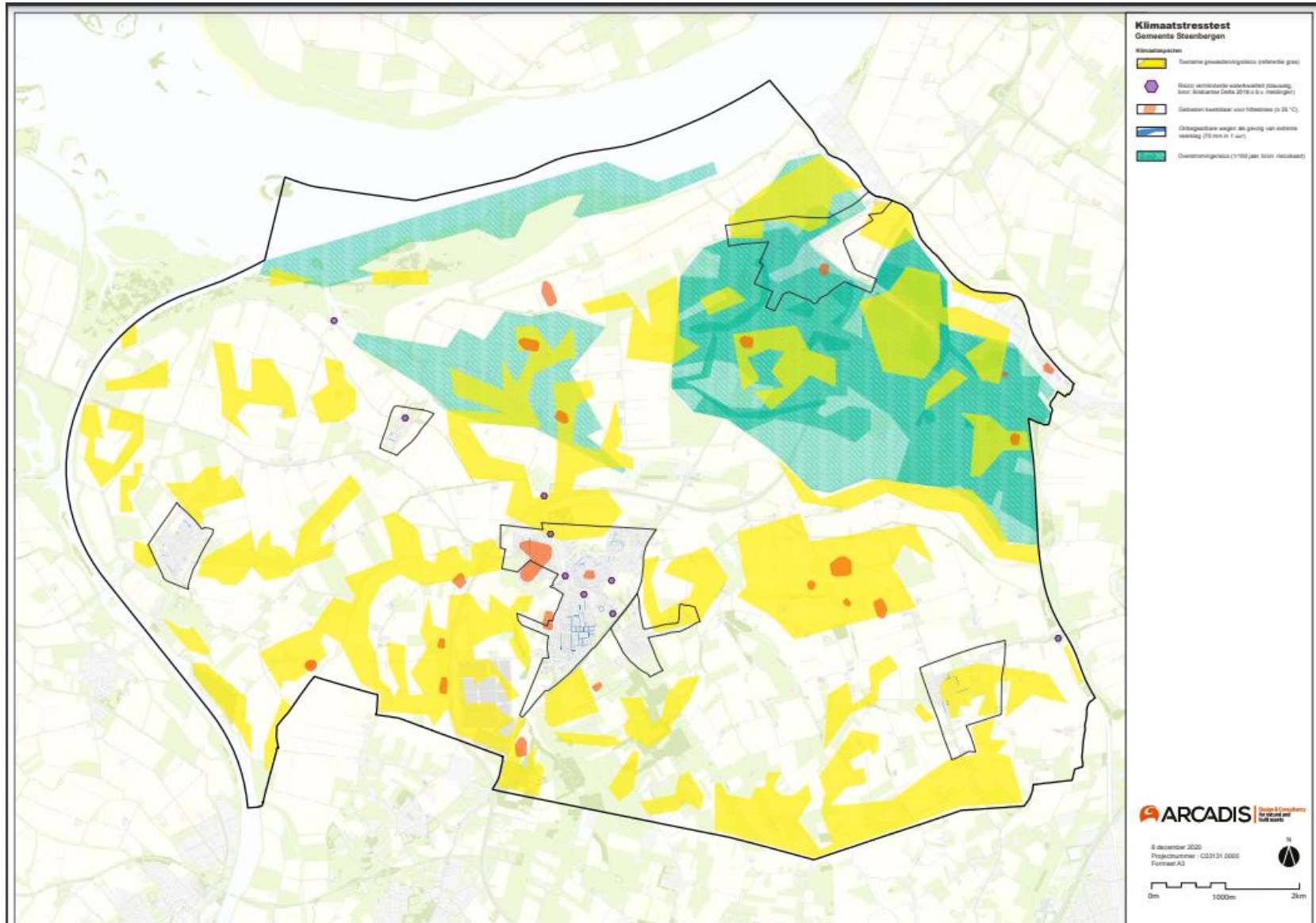
Biodiversiteit

Om biodiversiteit te vergroten richten we de bebouwde omgeving natuurinclusief in.

Goed voor de leefomgeving

Groen en blauw is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid van mensen.

DOEL 14

De klimaatbestendigheid van onze kernen is in 2030 aanzienlijk verbeterd.

DOEL 18

In 2030 is er meer ruimte voor de natuur in onze kernen; deze zijn meer natuurinclusief.

bestaande bouw

Ruimte maken voor (kwalitatief) groen en water – aandacht voor aanpak knelpunten klimaatstresstest

Nieuwbouw & herontwikkeling

Vanaf ontwerpfase voldoende ruimte voor groen en water.

Particuliere woningen, bedrijven en organisaties

- Vergroening particuliere percelen stimuleren via campagnes en subsidiemogelijkheden ;
- Initiatieven uit de samenleving (ook in openbare ruimte) aanmoedigen en faciliteren.

eigen organisatie & handelen

- Eigen organisatie:
- Opgave opnemen in eigen vastgoed beheer
- Eigen handelen veranderen:
- Opgave integraal opnemen in lopende en geplande (fysieke) projecten.
 - Klimaatadaptatie en biodiversiteit verankeren in andere beleidskaders.

DOEL 13

Generieke systematiek ontwikkelen en ambitie bepalen.

DOEL 17

Waterveiligheid Dinteloord verbetert.

DOEL 15

De klimaatbestendigheid van ons agrarisch gebied is in 2030 aanzienlijk verbeterd.

DOEL 19

Er is in 2030 meer ruimte voor de natuur in ons agrarisch gebied; het agrarisch gebied is meer natuurinclusief

Bestaande situatie

Ruimte maken voor (kwalitatief) groen en water – aandacht voor aanpak knelpunten klimaatstresstest

Nieuwe- of herontwikkelingen

Vanaf ontwerpfase voldoende ruimte voor groen en water.

Landbouw en (natuur)organisaties

- Informeren en stimuleren
- Initiatieven vanuit agrarische sector ruimte bieden om initiatieven te ontplooiën en faciliteren.
- Samenwerken en ondersteunen partners

eigen organisatie & handelen

- Ons handelen veranderen:
- Opgave integraal opnemen in lopende en geplande (fysieke) projecten.
 - Klimaatadaptatie en biodiversiteit verankeren in andere beleidskaders.

DOEL 16

De klimaatbestendigheid van onze natuurgebieden is in 2030 aanzienlijk verbeterd.

DOEL 20

In 2030 hebben we grote stappen gezet in de realisatie van natuurnetwerken in het buitengebied

Bestaande situatie

Ruimte maken voor (kwalitatief) groen en water & creëren van netwerken

Particulieren, agrariërs en organisaties

- Informeren en stimuleren
- deelname aan landelijke stimuleringsregelingen

Nieuwe- /herontwikkelingen

Vanaf ontwerpfase voldoende ruimte voor groen en water & het creëren van netwerken.

eigen organisatie & handelen

Ons handelen veranderen:

- Opgave integraal opnemen in lopende en geplande (fysieke) projecten.
- Klimaatadaptatie en biodiversiteit verankeren in andere beleidskaders.

- Achtergrond
- Definitie 'Duurzaamheid'
- Programma DuurSAMEN
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- **Participatie**
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- Vragen

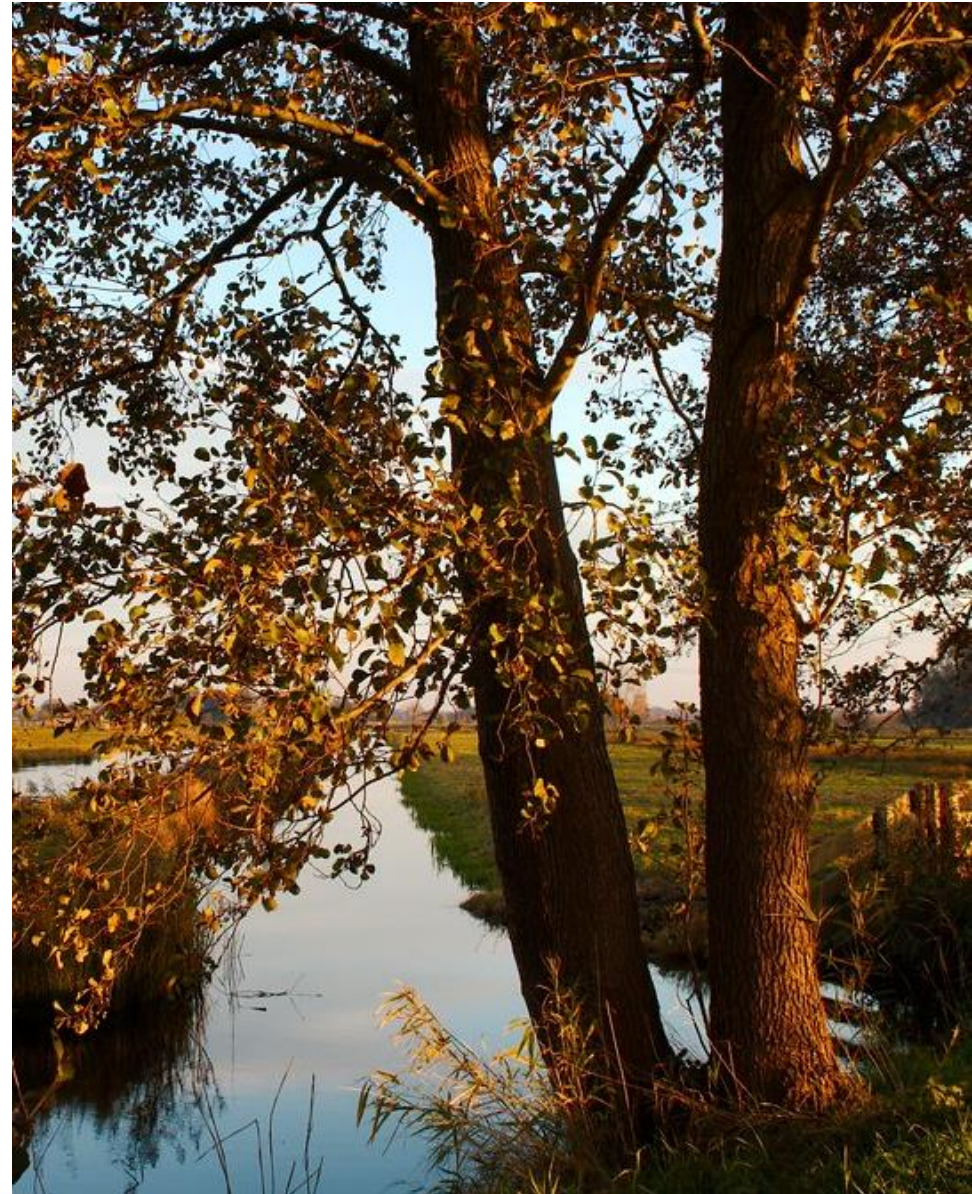

Het beleidskader is een vertaling van landelijke beleid naar gemeentelijke ambities.

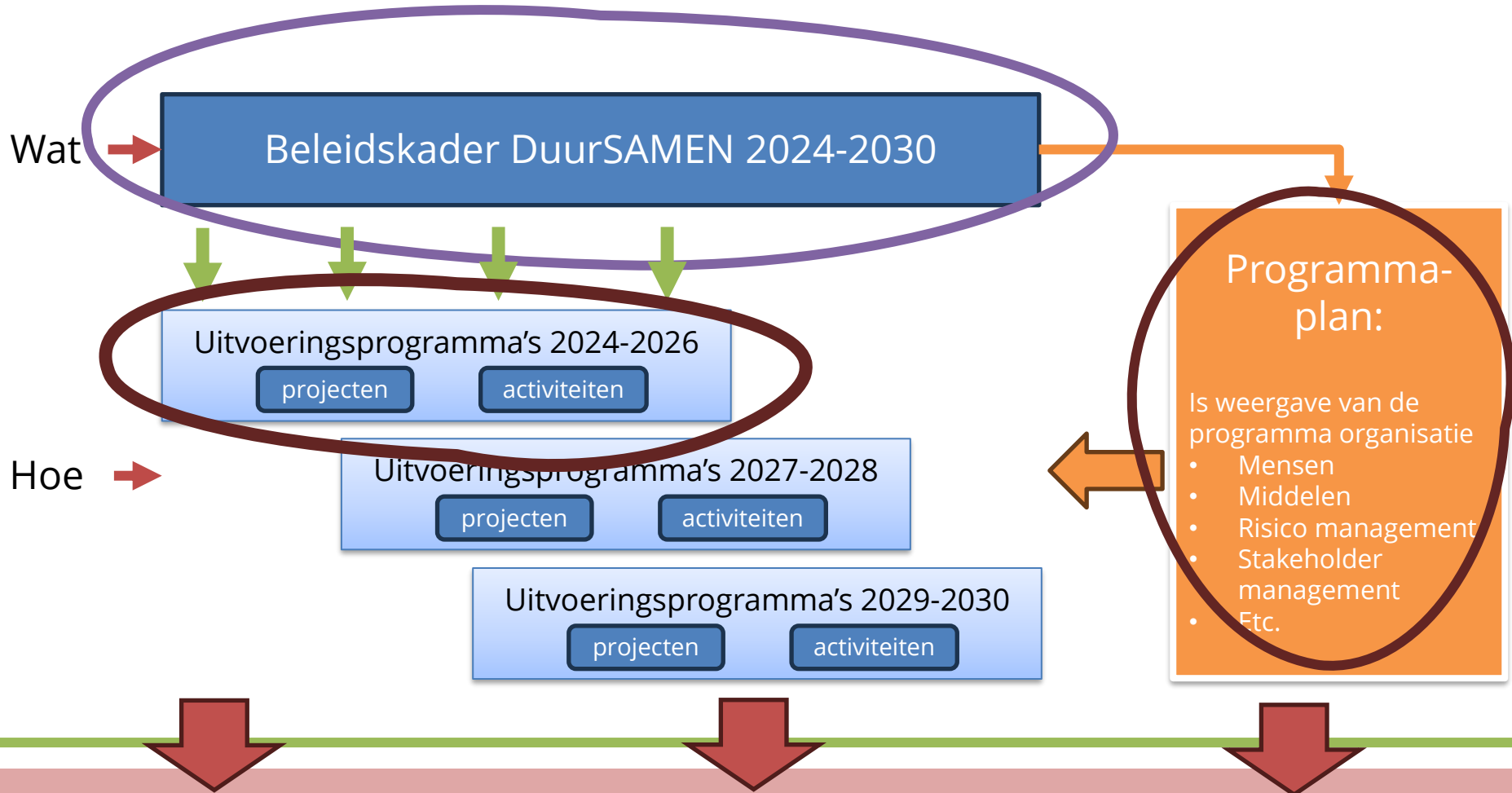
Participatie vindt plaats op 2 niveau's:

- 1. Overkoepelend niveau:** *“Hoe kunnen we onze doelen halen?”*
 - Met inhoudelijke stakeholders
 - Bijv. Duurzame Denktank
 - In bijvoorbeeld thema tafels
- 2. Project/ activiteiten niveau:**
 - Keuze maken aan de hand van de participatieladder
 - Van niveau ‘informereren’ tot ‘zelfbestuur’

- Achtergrond
- Definitie 'Duurzaamheid'
- Programma DuurSAMEN
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- Participatie
- **Programma DuurSAMEN:**
 - **Beleidskader**
 - **Programmaplan**
 - **Uitvoeringsplan**
 - **Rapportage**
- Vragen

PROGRAMMA DuurSAMEN

Rapportage op: voortgang **projecten & activiteiten**, en op realisatie **effecten**.

- Achtergrond
- Definitie 'Duurzaamheid'
- Programma DuurSAMEN
- Doelen:
 - Visie
 - Ambities
- Lokale context:
 - Uitgangspunten
 - Strategie
 - Rol gemeente
- Operationele doelen:
 - Wat gaan we realiseren?
- Participatie
- Programma DuurSAMEN:
 - Beleidskader
 - Programmaplan
 - Uitvoeringsplan
 - Rapportage
- **Vragen?**

